

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53,
56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 64¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-1257 12, 13 IR 15
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2026 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„52 straipsnis. Studijų sistemos sandara ir aukštojo mokslo kvalifikacijos

1. Studijų sistemos sandara:

1) pakopinės studijos – kvalifikacijai pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros penktąjį lygį, kvalifikaciniam laipsniui arba mokslo, meno daktaro laipsniui įgyti;

2) profesinės studijos – kvalifikacijai įgyti ir pasirengti savarankiškai praktinei veiklai.

2. Pakopinės studijos gali būti šių pakopų: trumpoji – kvalifikacijai pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros penktąjį lygį įgyti, pirmoji ir antroji – kvalifikaciniam (profesinio bakalauro, bakalauro, profesinio magistro, magistro) laipsniui įgyti, trečioji – mokslo, meno daktaro laipsniui įgyti.

3. Trumposios pakopos studijos grindžiamos profesine praktika. Asmenims, baigusiems trumposios pakopos studijas, suteikiama kvalifikacija, suteikianti teisę užsiimti profesine veikla ir (arba) tęsti studijas pagal pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas.

4. Pirmosios pakopos koleginės studijos grindžiamos profesine praktika ir ne žemesnio kaip patenkinamo lygio tam tikros (tam tikrų) mokslo (meno) krypties (krypčių) taikomaisiais moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra ir (arba) meno veikla švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Pirmosios pakopos universitetinės studijos grindžiamos ne žemesnio kaip patenkinamo lygio tam tikros (tam tikrų) mokslo (meno) krypties (krypčių) moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra ir (arba) meno veikla švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Asmenims, baigusiems pirmosios pakopos kolegines studijas, suteikiamas profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis, baigusiems universitetines studijas, – bakalauro kvalifikacinis laipsnis, suteikiantys teisę užsiimti profesine veikla ir (arba) tęsti studijas aukštosios mokyklos nustatyta tvarka antrojoje studijų pakopoje.

5. Antrosios pakopos koleginės studijos grindžiamos profesine praktika ir ne žemesnio kaip gero lygio tam tikros (tam tikrų) mokslo (meno) krypties (krypčių) taikomaisiais moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra ir (arba) meno veikla švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Antrosios pakopos universitetinės studijos grindžiamos ne žemesnio kaip gero lygio tam tikros (tam tikrų) mokslo (meno) krypties (krypčių) moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra ir (arba) meno veikla švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka, išskyrus šio straipsnio 9 dalyje nurodytą

atvejį. Asmenims, baigusiems antrosios pakopos kolegines studijas, suteikiamas profesinio magistro, baigusiems universitetines studijas, – magistro kvalifikaciniai laipsniai, suteikiantys teisę užsiimti profesine veikla ir (arba) universiteto nustatyta tvarka tęsti studijas doktorantūroje.

6. Pagal Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto sutartį dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityje gali būti suteikiamas teologijos licenciato kvalifikacinis laipsnis. Studijas teologijos licenciato kvalifikaciniam laipsniui įgyti gali vykdyti universitetai.

7. Teisės aktų nustatytais atvejais studijos magistro kvalifikaciniam laipsniui įgyti gali būti vientisosios – apimti universitetines pirmosios ir antrosios pakopų studijas.

8. Trečiosios pakopos studijos grindžiamos ne žemesnio kaip labai gero lygio tam tikros mokslo (meno) krypties moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra ir (arba) meno veikla švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka, išskyrus šio straipsnio 9 dalyje nurodytą atvejį. Asmenims, baigusiems trečiosios pakopos studijas (doktorantūrą) ir apgynusiems disertaciją, meno projektą, suteikiami mokslo daktaro, meno daktaro laipsniai. Doktorantūrą gali vykdyti doktorantūros teisę turinčios mokslo ir studijų institucijos, taip pat doktorantūros teisę turinčios mokslo ir studijų institucijos kartu su doktorantūros teisės neturinčiomis mokslo ir studijų institucijomis ar įmonėmis, įstaigomis, organizacijomis šio įstatymo 77 straipsnio ~~10~~ **15** dalyje nurodytais atvejais. Doktorantūros teisę, tai yra teisę vykdyti doktorantūrą, organizuoti disertacijų (meno projektų) gynimą, teikti mokslo (meno) daktaro laipsnius, išduoti mokslo (meno) daktaro diplomus, suteikia švietimo, mokslo ir sporto ministras.

9. Universitetų ir mokslinių tyrimų institutų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos lygis yra nustatomas atliekant šio įstatymo 75¹ straipsnio 2 dalyje nurodytą kas penkerius metus atliekamą ekspertinį mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos vertinimą Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Kolegijų taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros lygis yra nustatomas atliekant kas 5 metus vykdomą ekspertinį taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos vertinimą, remiantis taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklos kokybės, ekonominio ir socialinio poveikio, veiklos perspektyvumo kriterijais, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos lygis apskaičiuojamas nustačius mokslo ir studijų institucijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos kokybės vertinimo balų reikšmes pagal atitinkamas mokslo (meno) kryptis ir vertinamas pagal penkių balų skalę, kur 5 balai reiškia, kad vykdomi puikaus lygio moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra ir (arba) meno veikla, 4 balai reiškia, kad vykdomi labai gero lygio moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra ir (arba) meno veikla, 3 balai reiškia, kad vykdomi gero lygio moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra ir (arba) meno veikla, 2 balai reiškia, kad vykdomų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos lygis yra patenkinamas, 1 balas reiškia, kad vykdomi žemo lygio moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra ir (arba) meno veikla, 0 balų reiškia, kad nevykdomi moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra ir (arba) meno veikla. Jeigu nėra nė vienos aukštosios mokyklos, kurioje įvertintos mokslo (meno) krypties moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra ir (arba) meno veikla atitiktų šio straipsnio 5 ir 8 dalyse nustatytus reikalavimus, švietimo, mokslo ir sporto ministras Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali nustatyti vienoje ar keliose mokslo ir studijų institucijose tos mokslo (meno) krypties mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos stiprinimo priemonės. Šios priemonės įgyvendinamos vadovaujantis šio įstatymo 83¹ straipsnio nuostatomis. Tai pačiai aukštajai mokyklai antrą kartą tos pačios mokslo (meno) krypties mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos stiprinimo priemonės gali būti taikomos ne anksčiau kaip po 5 metų. Sudariusios specialiąsias sutartis, aukštosios mokyklos gali vykdyti studentų priėmimą į aukštąsias

mokyklas studijuoti pagal tų mokslo (meno) kryptių, dėl kurių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos stiprinimo susitarta, studijų programas. Pasibaigus sutarties galiojimo laikotarpiui, atliekamas pakartotinis tos mokslo (meno) krypties mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos vertinimas. Jeigu atlikus pakartotinį mokslo (meno) krypties mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos vertinimą paaiškėja, kad aukštosios mokyklos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veikla neatitinka šio straipsnio 5 ir 8 dalyse nustatytų reikalavimų, aukštoji mokykla negali vykdyti studentų priėmimo į aukštąją mokyklą studijuoti pagal tos krypties ir pakopos studijų programą.

10. Kartu su kvalifikaciniu laipsniu gali būti suteikiama kvalifikacija. Kvalifikaciją suteikia aukštoji mokykla, turinti kompetentingos institucijos pritarimą tai kvalifikacijai teikti. Aukštojo mokslo kvalifikacijų atitiktį Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygiams nustato Vyriausybė.

11. Suteikiamų kvalifikacijų ir studijų kryptių, kuriose gali būti vykdomos trumposios pakopos studijos, sąrašą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, įvertinęs Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos ir sektorinių profesinių komitetų, kaip jie suprantami Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, siūlymus.

12. Profesinės studijos yra medicinos, odontologijos, veterinarinės medicinos studijų kryptių rezidentūra, taip pat kitų Vyriausybės nustatytų kryptių studijos.

13. Išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, akademinį pripažinimą Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka Studijų kokybės vertinimo centras, Lietuvos mokslo taryba ir švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotosios aukštosios mokyklos. Akademinis pripažinimas laikomas kompetentingos institucijos sprendimas, kuriuo įvardijama kvalifikacijos (išsilavinimo) vertinimo metu nustatyta tos kvalifikacijos (išsilavinimo) vertė ketinant studijuoti ir (ar) dirbti Lietuvos Respublikoje. Tarptautinėse sutartyse nustatytais atvejais galimas automatinis akademinis pripažinimas.

14. Įgytos aukštojo mokslo kvalifikacijos priskyrimą atitinkamai studijų kryptiai, kai studijų kryptis išsilavinimo dokumentuose nenurodyta, atlieka kvalifikaciją suteikusi aukštoji mokykla, jeigu tokios mokyklos nėra arba išsilavinimas įgytas užsienyje, – konsultacijas dėl priskyrimo atitinkamai studijų kryptiai teikia Studijų kokybės vertinimo centras.“

2 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„53 straipsnis. Trumposios, pirmosios ir antrosios pakopų, vientisųjų ir profesinių studijų vykdymo reikalavimai

1. Studijų metų pradžią ir pabaigą nustato aukštoji mokykla. Per studijų metus studentams turi būti suteikiamos ne trumpesnės kaip vieno mėnesio nepertraukiamos atostogos.

2. Bendruosius studijų vykdymo reikalavimus tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.

3. Studijos yra nuolatinės formos ir ištęstinės formos. Baigus skirtingų formų studijas įgytas išsilavinimas yra lygiavertis.

4. Įprastinė nuolatinės formos studijų vieno metų apimtis yra 60 studijų kreditų, bet ne mažiau kaip 45 studijų kreditai. Ištęstinės formos studijų vieno metų apimtis gali būti mažesnė kaip 45 studijų kreditai, bet bendra jų trukmė neturi būti daugiau kaip pusantro karto ilgesnė negu nuolatinės formos studijų trukmė, nuolatinėms studijoms taikant 60 studijų kreditų normą.

5. Trumposios pakopos studijų programų apimtis gali būti 90 arba 120 studijų kreditų.

6. Pirmosios pakopos studijų programų apimtis gali būti 180, 210 arba 240 studijų kreditų.
7. Vientisųjų studijų programos apimtis gali būti 300 arba 360 studijų kreditų.
8. Antrosios pakopos universitetinių studijų programos apimtis gali būti 60, 90 arba 120 studijų kreditų, koleginių studijų – 120 studijų kreditų.
9. Profesinių studijų (išskyrus rezidentūrą) apimtis yra nuo 60 iki 120 studijų kreditų. Rezidentūros apimtį (trukmę) nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.
10. Studijos vykdomos pagal studijų programas. Studijų programos yra universitetinės ir koleginės.
11. Trumposios, pirmosios, antrosios **studijų** pakopų, vientisųjų ir profesinių studijų programų studijų rezultatai turi derėti su tam tikros **programos rengiamos ir įgyvendinamos vadovaujantis atitinkamos** studijų krypties (krypčių, krypčių grupės) ~~apraše nustatytais studijų rezultatais aprašu~~. Studijų pakopų ir studijų krypčių (krypčių, krypčių grupės) ~~aprašus rengia aprašų rengimą organizuoja~~ Studijų kokybės vertinimo centras, **pasitelkdamas mokslo ir studijų institucijų, studentų organizacijų ir darbdavių atstovus**, juos tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.
12. Trumposios pakopos studijų programos turi atitikti profesinius standartus ir tam tikros studijų krypties aprašą, jos turi būti suderintos su profesiniais standartais ir studijų krypčių aprašais ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo profesinio standarto ir tam tikros studijų krypties aprašo patvirtinimo ar pakeitimo dienos.
13. Studijų programos gali būti tarpkryptinės – skirtos susietiems dviejų ir daugiau krypčių studijų rezultatams pasiekti.
14. Studijų krypčių ir krypčių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašą, jo keitimo tvarką, kvalifikacinių laipsnių sąrangą ir studijų programų pavadinimų sudarymo principus nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras. Pirmosios ir antrosios pakopų studijų programos gali būti dviejų studijų krypčių. Šiuo atveju studijų programa turi atitikti abiejų krypčių aprašuose nustatytus reikalavimus. Kai aukštoji mokykla kartu su užsienio valstybės aukštąja mokykla vykdo jungtinę studijų programą, gali būti suteikiamas ir kitas, negu įrašytas į studijų krypčių ir krypčių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašą, kvalifikacinis laipsnis. Teisę teikti tokį kvalifikacinį laipsnį aukštajai mokyklai suteikia švietimo, mokslo ir sporto ministras.
15. Profesinių studijų (išskyrus rezidentūrą) vykdymo reikalavimus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Rezidentūros studijų programų vykdymo reikalavimus ir priežiūros tvarką nustato Vyriausybė.
16. Pagal studijų programą numatyta studentų praktikai atlikti įmonė, įstaiga ar organizacija, kurioje studentas atlieka praktiką, studentas ir aukštoji mokykla, kurioje jis studijuoja, sudaro praktinio mokymo sutartį. Pavyzdinę sutarties formą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. Už studentų praktikos organizavimą atsakinga aukštoji mokykla.
17. Pagal trumposios pakopos, koleginių pirmosios ir antrosios pakopų studijų programas numatytam studentų praktiniam rengimui skiriama atitinkamai ne mažiau kaip trečdalis studijų programos apimties.
18. Universitetai ir kolegijos gali vykdyti jungtines atitinkamai universitetinių ar koleginių studijų programas kartu su Lietuvos ar užsienio valstybių aukštosiomis mokyklomis. Baigus šias programas suteikiamas (suteikiami) kvalifikacinis (kvalifikaciniai) arba jungtinis kvalifikacinis laipsnis (laipsniai). Rengiant krašto apsaugos sistemos specialistus, jungtines studijų programas gali rengti universitetai kartu su kolegijomis, suderinę su Krašto apsaugos ministerija ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

19. Trumposios pakopos studijų programas gali vykdyti kolegijos, vykdančios tam tikros studijų krypties koleginių studijų programas.“

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„15 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„58 straipsnis. Diplomai, diplomo priedėliai, **studijų** pažymėjimai

1. Asmenims, baigusiems trumposios pakopos studijų programas, išduodamas įgytą kvalifikaciją patvirtinantis diplomas **ir diplomo priedėlis**. Asmenims, baigusiems koleginių studijų pirmosios pakopos **studijų** programą, išduodamas profesinio bakalauro diplomas ir diplomo priedėlis. Asmenims, baigusiems pirmosios pakopos universitetinių studijų programą, išduodamas bakalauro diplomas ir diplomo priedėlis.

2. Asmenims, baigusiems koleginių studijų antrosios pakopos programą, išduodamas profesinio magistro diplomas ir diplomo priedėlis. Asmenims, baigusiems universitetinių vientisųjų studijų ar magistrantūros studijų programą, išduodamas magistro diplomas ir diplomo priedėlis.

3. Asmenims, baigusiems doktorantūrą ir apgynusiems **mokslo** daktaro disertaciją (meno projektą), išduodamas mokslo (meno) daktaro diplomas **ir diplomo priedėlis**.

4. Diplomo priedėlis yra neatskiriama **trumposios pakopos studijų**, profesinio bakalauro, bakalauro, profesinio magistro, ~~ir~~ magistro **ir daktaro** diplomų dalis, diplomą papildantis dokumentas, kuriame nurodomas studijų programos, **mokslo daktaro disertacijos (meno projekto)** pavadinimas ir informacija apie pasiektus studijų rezultatus.

5. Asmenims, baigusiems profesines studijas ar studijų modulius, skirtus kitoms kvalifikacijoms įgyti, išduodamas studijų pažymėjimas.

6. Diplomų, diplomų priedėlių ir studijų pažymėjimų ~~blankų privalomosios formos rengimo, gamybos, apskaitos, registracijos ir formą, rengimo ir~~ išdavimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas